

2.3.2014

OpeV
OPETUSLAUTAKUNTA
suomenkielinen jaos
Kirjaamo
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite: RK 016/ 2014

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunta lausuu Herttoniemen ala-asteen koulun ja Siilitien peruskoulun yhdistämisestä seuraavaa:

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunta **vastustaa** Herttoniemen ala-asteen koulun ja Siilitien peruskoulun yhdistämistä alla mainituin perustein.

Opetusvirasto esittää, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 alkaen ja luovutaan osasta koulujen nykyisistä tiloista.

Opetusviraston esityksen mukaan oppilaaksiottoalueita kehitetään koulutuspoliittisista syistä vastaamaan nykyistä laajemman alueen koulutustarvetta. Samalla huolehditaan koulumatkojen turvallisuudesta. Tavoitteena on, että alueellinen tasapuolisuus toteutuu koulutuspalveluissa ja tiloissa. Esityksen mukaan ylimääräisistä koulutiloista luovutaan alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti.

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunta toteaa, että alueemme oppilasmäärät laskevat nimenomaan opetusviraston omankin selvityksen mukaan sekä alueemme tulevan täydennysrakentamisen vuoksi vain tilapäisesti ja koulutiloistakin on mahdollista alueellamme luopua vain tilapäisesti.

Johtokunta toteaa myös, että Herttoniemen ala-asteen koulun tiloissa toimii jo nykyisin Herttoniemen päiväkodin kaksi esikouluryhmää. Johtokunnan mielestä tilakustannuksista on saatavissa säästöä myös Siilitien peruskoulun tiloja vuokraamalla esimerkiksi päivähoidolle, jos Siilitien päiväkodissa on tarvetta lisätilaan. Tilakustannuksista saatavat säästöt eivät johtokunnan mielestä edellytä koulujen yhdistämistä. Johtokunnan mielestä esityksen olisi tullut sisältää käytännön laskelmia ja suunnitelmia tilakustannuksien säästöjen määrästä, jos niitä pidetään perusteena koulujen yhdistymiselle. Nyt jää täysin epäselväksi, miten yhdistetyn koulun tilojen ulosvuokraus on parempi vaihtoehto kuin kummankin koulun tilojen vuokraaminen alueen koulun läheisyydessä sijaitsevalle päiväkodille. Johtokunta toteaa myös, että hetkellisesti saavutettavien pienten säästöjen vuoksi ei tule yhdistää kahta koulua, koska säästöt on saatavissa ilman yhdistymistä. On nykyisten ja tulevien oppilaiden edun vastaista ryhtyä näin suureen muutokseen hyvin pienten säästöjen vuoksi, jotka ovat saavutettavissa muutenkin.

Opetusviraston esityksen mukaan suunnittelun lähtökohtana on myös toimiva erityisluokkaverkko, joka jakautuu tasaisesti koulujen kesken alueiden tarpeen mukaan. Opetusviraston esityksen mukaan Herttoniemen ala-asteen koulussa aloittaa syksyllä 2014 yksi erityisluokka.

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan mukaan tämä on kannatettava esitys ja sekin pystytään toteuttamaan ilman koulujen yhdistämistä, kuten ollaan tekemässäkin, kun Herttoniemen ala-asteen koulussa aloittaa jo syksyllä yksi erityisluokka.

Opetusviraston esityksen mukaan peruskoulun opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ja tuntijako uudistuvat ja otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmassa korostetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä ja oppilaan oppimispolun jatkumoa. Lisäksi painotetaan tulevaisuudessa tarvittavia laaja-alaista osaamista. Opetusviraston vanhemmille toimittaman materiaalin mukaan opetusviraston näkökulmasta yhtenäinen koulupolku ei toteudu alueellamme hyvin.

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan toteaa, että yhtenäinen koulupolku toteutuu alueellamme tällä hetkellä oppilaiden ja vanhempien näkökulmasta erittäin hyvin. Alueen oppilaiden kannalta opetusviraston esityksen mukainen peruskoulun suorittaminen mahdollisesti kolmessa eri koulurakennuksessa on selkeästi huonompi ratkaisu

2.3.2014

kuin nykyinen lähikouluperiaate, jossa alueemme oppilaat käyvät alaluokat omassa lähikoulussaan ja siirtyvät sieltä alueemme yläkouluun Herykiin. Opetusviraston esityksessä esitetyt prosenttiluvut, siitä kuinka moni alueellamme valitsee muun kuin oman lähikoulunsa, eivät johtokunnan mielestä muutu opetusviraston esityksessä ehdotetun mallin perusteella. Aina on vanhempia, jotka valitsevat jonkin muun koulun kuin lähikoulun lapselleen.

Opetussuunnitelman suunnittelun osalta johtokunta toteaa, että koulujen yhdistyminen tulee vaikuttamaan suuresti opetussuunnitelmien tekoon, sillä kuten opetusvirastossa hyvin tiedetään, kyseessä ei ole kaksi normaalia opetussuunnitelmaa noudattavaa perusalakoulua. Tästä syystä johtokunta toteaa, ettei johtokunnan mielestä tässä ole kyseessä ns. tavallinen hallinnollinen yhdistyminen, vaan todellisuudessa kahden erityisen ja toimivan koulun lakkautus ja uuden koulun perustaminen. Kuten opetusvirastossa tiedetään, Herttoniemen ala-asteen koulu on jo vuosien ajan noudattanut kokonaisopetussuunnitelmaa ja ikäluokkiin sitomatonta opetusta. Tästä saadut positiiviset kokemukset ovat johtokunnan mielestä selkeästi yksi syy siihen, miksi Herttoniemen ala-asteen koulun oppilaiden vanhemmat hyvin aktiivisesti vastustavat koulujen yhdistymistä ja pelkäävät tämän ainutlaatuisen ja erittäin tasokkaan opetuksen katoavan yhdistymisen myötä.

Lainaus on koulun kotisivuilta:

Herttoniemen ala-asteen koulun tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat edellytyksiään vastaavat perustiedot- ja taidot. Oppilaita ohjataan hankkimaan ja käsittelemään tietoa sekä työskentelemään itsenäisesti. Koulun opetussuunnitelma on saanut vaikutteita montessoripedagogiikasta. Opetus perustuu kahteen opintokokonaisuuteen, A ja B. Opintokokonaisuus A käydään läpi kolmen ensimmäisen lukuvuoden aikana. Opintokokonaisuus B käydään läpi seuraavien kolmen kouluvuoden aikana. Kumpikin opintokokonaisuus koostuu kolmesta lukuvuoden mittaisesta aihepiiristä. Aihepiirit ovat: Luonto, Kulttuuri ja Yhteiskunta. Nämä seuraavat johdonmukaisesti toisiaan. Aihepiireihin on yhdistetty perinteisten oppiaineiden sisältöjä.

Opetusviraston esityksen mukaan koulut mitoitetaan palvelemaan omaa oppilaaksiottoaluetta. Tavoitteena on koulutilojen tehokas käyttö. Opetusviraston esityksen mukaan uuden alueen oppilaiden koulupolun suunnittelu on yhteydessä alueen kokonaistarkasteluun, jolloin lähikouluksi voi muodostua muu kuin nykyiset vanhan Herttoniemen alueen koulut.

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokuntaa mietityttää opetusviraston esityksessä erityisesti tämän kohdan ristiriita edellä esitettyyn, jos yhtenä perusteena on oppilasmäärän väheneminen alueella ja koulutilojen vuokraaminen muille käyttäjille ja samanaikaisesti kuitenkin esitetään, että lähikouluksi voisi jatkossa muodostua jokin muu koulu kuin vanhan Herttoniemen alueen koulu. Johtokunta vastustaa sitä ajatusta, että alueen oppilas ei voi aloittaa lähikoulussaan koulupolkuaan. Johtokunnan mielestä oikeus lähikouluun ja turvalliseen koulumatkaan on lapsen perusoikeus, josta ei voida säästää eikä siitä voida poiketa.

Opetusviraston esityksen mukaan alueemme oppilas pohja alkaa kasvamaan seuraavan vuosikymmenen alussa, jolloin Siilitien oppilaaksiottoalueen pohjoisreunalle rakennetaan paljon uusia asuntoja, joissa arvioidaan asuvan lapsiperheitä. Myös muualla Herttoniemessä on asuntorakentamista, jonka kaupungin Tietokeskus on jo ottanut huomioon tehdessään väestöennustetta. Tiedossa oleva rakentaminen sisältyy siis pääosin yllä olevaan ennusteseen.

Herttoniemen ala-asteen johtokunta toteaa, että alueemme uusin kaavamuuotos ei ole vielä opetusviraston esityksen luvuissa, sillä Helsingin kaupungin Tietokeskuksesta/i saadun tiedon mukaan: *Tammikuussa 2014 päivitettyssä inventaarissa alue on merkitty volyymiltaan vain 20 000 k-m2:n suuruiseksi, mutta tuossa idealuonnoksessa on parhaimmillaan 70 000 k-m2 asumista. Eli väestöhaarukka olisi siten noin 500-1800 asukasta. Tämä alue ei siis ole mukana nykyisessä väestöennusteessa. Se otetaan mukaan tänä kesänä 2014 laadittavaan ennusteseen, jolloin sen rakentaminen alkaisi lukuvuoden 2017-2018 aikana.* Tämä on johtokunnan mukaan asia, joka opetusviraston tulee ottaa huomioon, koska esityksen väestöennuste on selkeästi virheellinen ja vanhentunut. Johtokunnan mukaan tässä tilanteessa hyvä hallintotapa edellyttää, että todelliset väestöennusteet tulee ottaa valmistelussa huomioon ja tästä syystä johtokunta vaatii, että opetusvirasto siirtää palveluverkkotarkistelua alueemme koulujen osalta tehtäväksi vasta sen jälkeen, kun alueen täydennysrakentamista koskevat kesällä 2014 tehtävät väestöennusteet on saatu opetusviraston käyttöön.

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunta haluaa tuoda lausunnossaan esille myös sen, että aikataulu prosessin lopulla on ollut hyvin tiukka eikä vastaa lainkaan linjanjohtaja kanssa syyslukukaudella 2013 sovittua aikataulua sekä tiedottamista. Oppilaiden ja perheiden arkeen keskeisesti vaikuttavien päätösten valmistelussa tulisi asukkaille antaa mahdollisuus todelliseen osallisuuteen.

HERTTONIEMEN ALA-ASTEEN JOHTOKUNTA
PL 3610
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
rehtori

LAUSUNTO

2.3.2014

Opetusviraston alueen palveluverkkotarkastelussa toisena vaihtoehtona on, että koulujen hallinnossa ei tehdä muutoksia, ja koulut jatkavat erillisinä yksikköinä. Tällöin Siilitien peruskoulu muuttuu ala-asteen kouluksi. Koulujen kokonaisoppilasmäärän laskiessa molemmat koulut voivat muuttua koulunjohtajakouluiksi. Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunta pitää tätä vaihtoehtoa parempana.

Johtokunta pitää tärkeänä pitkäjänteistä ja todellisiin tietoihin perustuvaa suunnittelua.

Oppilaskunnan kuuleminen

Tätä lausuntoa varten Herttoniemen ala-asteen johtokunta on saanut oppilaskunnan hallitukselta pöytäkirjan, johon on kirjattu 24.2. 2014 pidetyssä kokouksessa esiin tulleita ehdotetun yhdistymisen hyviä ja huonoja puolia. Varsinaista kantaa yhdistymiseen oppilaskunnan lausunto ei sisällä. Oppilaskunnan hallituksen pöytäkirja on tämän lausunnon liitteenä.

Helsingissä 2.3.2014

Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunta